

వాల్మీకి రామాయణం

అయోధ్యకాండ

47. సప్తచత్వారింశః సర్గః - పౌరనివృత్తిః

|| పౌరనివృత్తిః ||

ప్రభాతాయాం తు శర్వర్యాం పౌరాస్తే రాఘవం వినా |
శోకోపహతనిశ్చేష్టా బభూవుర్హతచేతసః || 1 ||

శోకజాశ్రుపరిద్యూనా వీక్షమాణాస్తతస్తతః |
ఆలోకమపి రామస్య న పశ్యంతి స్త దుఃఖితాః || 2 ||

తే విషాదార్తవదనాః రహితాస్తేన భీమతా |
కృపణాః కరుణా వాచో వదంతి స్త మనస్వినః || 3 ||

భిగస్తు ఖలు నిద్రాం తాం యయాఽపహృతచేతసః |
నాద్య పశ్యామహే రామం పృథూరస్కం మహాభుజమ్ || 4 ||

కథం నామ మహాబాహుః స తథాఽవితథక్రియః |
భక్తం జనం పరిత్యజ్య ప్రవాసం రాఘవో గతః || 5 ||

యో నః సదా పాలయతి పితా పుత్రానివౌరసాన్ |
కథం రఘూణాం స శ్రేష్ఠస్తుక్త్వా నో విపినం గతః || 6 ||

ఇహైవ నిధనం యామో మహాప్రస్థానమేవ వా |
రామేణ రహితానాం హి కిమర్థం జీవితం హి నః || 7 ||

సంతి శుష్కాణి కాష్ఠాని ప్రభూతాని మహాంతి చ |
తైః ప్రజ్వాల్య చితాం సర్వే ప్రవిశామోఽథ పావకమ్ || 8 ||

కిం వక్ష్యామో మహాబాహురనసూయః ప్రియంవదః |
నీతః స రాఘవోఽస్మాభిరితి వక్తుం కథం క్షమమ్ || 9 ||

సా నూనం నగరీ దీనా దృష్ట్వాఽస్మాన్రాఘవం వినా |
భవిష్యతి నిరానందా సస్త్రీబాలవయోఽభికా || 10 ||

నిర్యాతాస్తేన వీరేణ సహ నిత్యం జితాత్మనా |
విహినాస్తేన చ పునః కథం పశ్యామ తాం పురీమ్ || 11 ||

ఇతీవ బహుధా వాచో బాహుముద్యమ్య తే జనాః |
విలపంతి స్త దుఃఖర్తా వివత్సా ఇవ ధేనవః || 12 ||

తతః మార్గానుసారేణ గత్వా కించిత్ క్షణం పునః
మార్గనాశాద్విషాదేన మహతా సమభిప్లుతాః || 13 ||

వాల్మీకి రామాయణం

అయోధ్యకాండ

47. సప్తచత్వారింశః సర్గః - పౌరనివృత్తిః

రథస్య మార్గనాశేన న్యవర్తంత మనస్వినః |
 కిమిదం కిం కలిష్యామో దైవేనోపహతా ఇతి || 14 ||
 తతః యథాగతేనైవ మార్గేణ క్లాంతచేతసః |
 అయోధ్యామగమన్సర్వే పులిం వృథితసజ్జనామ్ || 15 ||
 ఆలోక్య నగలిం తాం చ క్షయవ్యాకులమానసాః |
 ఆవర్తయంత తేఽశ్రూణి నయనైః శోకపీడితైః || 16 ||
 ఏషా రామేణ నగలి రహితా నాతిశోభతే |
 ఆపగా గరుడేనేవ పూదాదుద్భ్రతపన్నగా || 17 ||
 చంద్రహీనమివాకాశం తోయహీనమివార్ణవమ్ |
 అపశ్యన్నిహతానందం నగరం తే విచేతసః || 18 ||
 తే తాని వేశ్తాని మహాధనానిదుఃఖేన దుఃఖోపహతా విశంతః |
 నైవ ప్రజజ్ఞాః సృజనం జనం వా నిలీక్షమాణాః ప్రవినష్టహర్షాః || 19 ||

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాండే
 సప్తచత్వారింశః సర్గః || 47 ||

